

เทศน์เช้า วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ธรรมะใด ธรรมะสอนคนให้เป็นคนดี นี่สัตว์สังคมนะ มนุษย์ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปมีปัญหา กัน เวลาสัตว์ของมันมันยอมรับกัน สมัยโบราณนะ สมัยโบราณเรา มนุษย์ถ้าใครมีกำลังกว่าเป็น หัวหน้า เป็นผู้ปกครอง เป็นผู้ดูแลใจ นั้นใช้กันด้วยธรรมชาติมันบีบบังคับ แต่ปัจจุบันนี้พอสังคม มันเจริญขึ้นมา คำว่าเจริญขึ้นมา เห็นไหม สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนะ อนาคต ต่อไปข้างหน้าจะมีฝนเหล็ก จะมีสิ่งต่างๆ นี้ไม่มีใครรู้หรอก

คติอย่างวงการแพทย์เขาจะทิ้งมาก ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกถึงว่ากา ละ ตั้งแต่เด็กเริ่มเกิดขึ้นมาในครรภ์ของมารดา ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ววงการแพทย์ไม่เข้าใจนะ ถ้า เป็นสภาวะแบบนี้ นี่รู้โลกนอกโลกในใจ รู้โลกนอกคือว่ารู้แจ้ง คนรู้จริง แต่คนกล้า ในร้อยพัน คนจะมีคนกล้าคนหนึ่ง ถ้าคนกล้าคนนั้นทำคุณงามความดีก็เป็นคุณงามความดีไป คนกล้านะ คุ ติเราจะยืนอยู่ในสังคม เราจะกล้าในจริยธรรมไหม? เวลาเรามีสิ่งที่ว่าเป็นลาภมา ลาภที่ไม่ควรได้ เราจะเอาไหม?

นี่มันอ่อนแอทางหัวใจใจ อ่อนแอมาก เพราะอะไร? พอเห็นลาภสักการะมันจะเอาให้ได้ เลย แต่คนมีศีลมีธรรม คุติเขาบอกเงินนี้ซื้อได้ทุกอย่าง ซื้อได้ทุกอย่าง แต่เว้นไว้คนที่เข้มแข็งใน ศีลธรรมนะ ซื้อไม่ได้เป็นบางคนนะ แต่ซื้อได้ ส่วนใหญ่เขาซื้อได้ เขาก็เชื่อว่าเงินนี้ซื้อได้ทุก อย่าง เห็นไหม นี่คนกล้า ถ้าคนกล้าเป็นความจริงอันหนึ่ง ถ้ากล้าด้วยนะ ในร้อยคนพันคนมีคน กล้าคนหนึ่ง ในคนหมื่นคนแสนคนจะมีคนจริงคนหนึ่ง คนจริงเพราะตรงไหนล่ะ? กล้าในความ เป็นจริงด้วย ไม่ใช่กล้าโดยความเป็นเท็จใจ ถ้ากล้าโดยความเป็นเท็จมันเป็นคนหน้าด้านนะ เพราะอะไร? เพราะมันไม่ยอมรับความเป็นจริง

คนหน้าด้านกับคนมีอายุต่างกัน แม้แต่ความกล้ามันก็ยังแยกแยะออกไปอีก กล้าสิ่งที่ ผิดและถูก เห็นไหม ในมรรคญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เลยเป็น สัมมาทิฐิ เป็นความเห็นชอบมันถึงจะเป็นประโยชน์ขึ้นมา ถ้าเป็นความเห็นของเรา คุติเวลาเรา

ใช้ปัญญากัน เราบอกอันนี้เป็นมรรคๆ มันเป็นมิจฉานะ ถ้าเป็นมิจฉามรรค เราเองไม่รู้จริง พอไม่รู้จริงเราจะเข้าไปถึงจุดความจริงได้ไหม? เหมือนเป้าหมาย ถ้าเราเข้าใจว่าเป้าหมายผิด เราจะเดินไปเป้าหมายถูกได้อย่างไร?

ในความเป็นไปของโลก เวลาเราศึกษาธรรมะกัน ต้องให้เชื่อบุคคลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่าเชื่อบุคคลๆ ...ก็บุคคลอย่างหลวงปู่มั่นท่านได้ทดสอบมาแล้ว ท่านได้แก้ไขของท่านมาแล้วไง นี่ธรรมะมันอยู่ในหัวใจของครูบาอาจารย์ของเรา ในเมื่อครูบาอาจารย์ของเราจริง ถ้าคนรู้จริงต้องมีความกล้าหาญด้วย ถ้าคนรู้จริง มีครูบาอาจารย์มหาศาลเลยที่รู้แล้ว อยู่ในป่าในเขา ไม่ออกมาสังคมโลกเพราะอะไร? คุณคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม นี่พอตรัสธรรมขึ้นมา จะสอนใครได้? จะสอนใครได้? ทั้งๆ ที่ตั้งปณิธานมาว่าจะมารื้อสัตว์ชนสัตว์นะ

แต่เวลามารื้อเข้าจริงๆ เพราะเราต้องสร้างสมบุญญาธิการมหาศาล เครื่องมือก็พร้อมหมดเลย คุณคืออย่างอภิญา ๖ หุทิพย์ ตาทิพย์ ใอันี่มันไม่ใช่ตัวธรรมะนะ มันเป็นเครื่องมือ เครื่องมือสื่อสารที่จะสื่อความจริงออกมา ในอภิญา ๖ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพร้อมหมดเลย เครื่องมือมีพร้อมทุกอย่างที่จะทำอะไรก็ได้ จะเนรมิตอะไรก็ได้ จะทำอะไรก็ได้ แต่! แต่ถ้าเนรมิตอย่างนั้นขึ้นไปมันจะเป็นการสอนคน กลับทำให้คนมาติดในสิ่งที่เปลือกๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่ใช้ฤทธิ์หรือก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกย่อง เห็นไหม เวลายกย่องเรื่องการเผยแผ่ธรรม เรื่องการเทศนาว่าการ บันลือสีหนาท เวลาเทศนาว่าการเพราะอะไร? เพราะเป็นวิชาการไง จะทำให้คนเข้าใจด้วยต้องสื่อความหมายกันให้เขาเข้าใจเรื่องธรรมะ เรื่องธรรมะ นี่เครื่องมือสื่อสารพร้อมหมดเลยก็ยังท้อใจ เพราะอะไร? เพราะมันเป็นความละเอียดลึกซึ้งมาก แล้วครูบาอาจารย์ของเราค้นคว้าขึ้นมาอยู่ในใจของครูบาอาจารย์ของเราขึ้นมา มันมีพร้อมไง มีพร้อมเหมือนคนรู้จริง คนรู้จริงคุณก็จะถามอะไรมาไม่เคยตกใจเลย คนที่ประสบการณ์ต่างๆ เข้ามา เขาทำของเขามาได้ ให้ถามมาเถอะจะไม่มีคำถามตื้นตื้นตกใจกับสิ่งใดเลย

แต่คนถ้าจามา คนที่ไปจามา ไปก๊อปปี้มา...อย่าถามฉันนะ ถามฉันก็ถามที่ฉันจำได้นี้เท่านั้นแหละ ถ้าถามนอกที่ฉันจำได้ฉันงงนะ ฉันงง นี่คนไม่รู้จริง แล้วจะกล้าหาญขนาดไหน กล้าหาญด้วยทฤษฎีมานะของตัวเองเข้าไปอีก เป็นคนหน้าด้าน คนที่มียางอาย คนกตัญญูกตเวที

เป็นสิ่งที่ดี แต่กตัญญูของเขามันเป็นพื้นฐานของเขาใช่ไหม? แล้วคนที่มาบริหารจัดการตรงนี้ มาหลอกใจอย่างนี้ มาใช้เอาอย่างนี้ไปเป็นฐานของตัวเอง เป็นคนดีหรือคนเลวล่ะ?

ถ้าคนเขาเป็นคนดีนะ คุณดูอย่างในหลวงของเรา เห็นไหม จะต้องพัฒนามาจากตรงนั้น ชาวเขาเมื่อก่อนเริ่มหัดพัฒนาก็เอาของไปแจกเขา ให้เขายืนของเขาได้ก่อน พอยืนของเขาได้แล้ว ต้องพัฒนาจากความเห็นของเขา พัฒนาจากความรู้ของเขา นี่มันไม่มีที่ไหนหรือที่ป่าเขาจะไม่มีคนอยู่ ป่าไหนก็มีคนอยู่ คนก็เหมือนสัตว์ตัวหนึ่งนะ สัตว์มันอยู่ในป่าในเขาเหมือนกัน คนโบราณจะอยู่ลึกลับขนาดไหนมันก็มีสัตว์ คุณดูในถ้ำนะที่ไม่มีทางเข้าทางออก ไม่มีแหล่งน้ำเข้าไป เขาเจาะเข้าไปสำรวจเข้าไป ก็ยังมีสัตว์น้ำอยู่ในนั้นเลย นี่ก็เหมือนกัน ในป่าในเขามันก็มีมนุษย์เข้าไปอาศัยอยู่ คุณสมัยโบราณ เห็นไหม เขาไปทำข้าวกัน ไปทำไร่กัน ในป่าในเขา เขาไปทำของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาบอกวามมนุษย์ที่อยู่ในป่าในเขา มนุษย์อยู่ในที่สูง เขาก็มีของเขาขึ้นมา แล้วเราจะพัฒนาอย่างไร? ไม่ใช่ไปบังคับเขา ไม่ใช่ไปเปลี่ยนวิถีชีวิตของเขา การเปลี่ยนชีวิตของเขา นี่การพัฒนา มันก็ต้องใช้ความคิดของเขาอย่างนี้ แต่ที่ว่าอีกแหละ เห็นไหม ส่วนมาก ถ้าส่วนมากต้องการอย่างนี้ กฎหมายเป็นอย่างนี้ ส่วนมากก็เป็นส่วนมาก แต่ก็ต้องฟังเสียงส่วนน้อย ส่วนน้อยเขาก็ดำรงชีวิตของเขา

นี่ถ้าคนรู้จริงมันจะเข้าใจสภาวะแบบนั้น แล้วพอถึงที่สุดแล้ว ถ้าถึงที่สุดการกระทำอย่างนี้มันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะสังคมต้องอาศัยอย่างนี้ ต้องอาศัยเสียงส่วนใหญ่ เสียงส่วนใหญ่ถ้ามันเป็นเสียงเป็นธรรมมันก็น่าฟังนะ ถ้าเสียงส่วนใหญ่เป็นความเห็นผิด สิ่งที่เห็นผิดมันก็ทำให้เป็นไป นี่โลกเป็นแบบนี้ มันถึงว่าเป็นเรื่องของกรรมนะ เราถึงว่าเราต้องเป็นคนกล้าด้วย แล้วเราต้องเป็นคนจริงด้วย ถ้าความกล้าหาญของเรา การกระทำของเราเป็นความที่ผิดพลาด มันก็ทำให้เป็นปัญหาขึ้นมาละ ปัญหาจะเกิดข้างหน้าแน่นอน

คุณดูอย่างรัฐบุรุษเขาทำในปัจจุบันนี้ เขาจะโดนสังคมติเตียนขนาดไหนก็แล้วแต่เขาจะยืนของเขา แล้วพอไปถึงที่สุดแล้วนะ ไปถึงอนาคตนะจะไปเห็นความดีของเขา นี่รัฐบุรุษ แต่คนที่เห็นแก่ตัว เห็นไหม อนาคตจะเป็นอย่างไรช่างหัวมัน ขอให้ในปัจจุบันนี้ฉันได้ประโยชน์ของฉันขึ้นมา คนอย่างนี้เห็นแก่ตัวมาก การเห็นแก่ตัวแล้วเอาความเป็นไปของประเทศชาติ เอาความเป็นไปของสังคม นี่ถ้าประเทศชาติล่มจมไปมันจะมีปัญหามากนะ

ถ้ามีปัญหาหนัก เห็นไหม ล่มจม อะไรล่มจม? ระบบล่มจมเท่านั้น ประเทศชาติล่มจมมาจากไหน? ที่ดินก็อยู่ที่นั่น แหล่งน้ำก็อยู่ที่นั่น สังคมก็อยู่อย่างนั้น แต่เราทุกข์เรายากใจ เราทุกข์เรายาก เห็นไหม นี่การเกิด โลกนี้เป็นอินไตย อินไตยคือสัตว์เกิดตายๆ ตลอดไป เกิดมาแล้วตายไปนะ โลกเขาอยู่สภาวะแบบนี้ นี่เพราะมันเป็นอย่างนั้น แต่โลกก็แปรสภาพไปตลอดเวลา นะ คุณดูอย่างอินเดียปัจจุบันนี้ คุณสภาพภูมิศาสตร์แยกไปหมดเลย แต่ต่อไปโลกจะปรับตัวขึ้นมา แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ขึ้นมาอีก พระพุทธเจ้าทุกคนจะตรัสรู้ที่ชมพูทวีปนี้

นี่มันจะปรับตัวมันเองไปเป็นอินไตยอย่างนี้ มันแปรสภาพของมันไป เราก็เดือดร้อนกัน เราก็ตื่นเต้นกันว่าโลกจะเป็นสภาวะแบบนั้น เป็น เป็นเพราะทำกันไปไง นี่โลกเราคิดความคิดของเราจะไปแก้ไขกรรมไม่ได้ แก้ไขสิ่งที่มันเป็นไปไม่ได้ ความเป็นไป เห็นไหม นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์สิ่งนี้ไว้แล้ว โลกเป็นสภาวะแบบนี้ แต่คนที่รู้เข้าใจแล้ว แล้วเราจะบริหารจัดการมันอย่างไร ด้วยความเสียสละ ไม่ใช่ด้วยความมักมากอยากใหญ่ แล้วทำให้มันมีความเสียหายออกไป

นี่ความเป็นจริง ถ้าความเป็นจริงจากใจครูบาอาจารย์นะมันไม่มีความเห็นแก่ตัว ใจของคนทุกๆ คนต้องมีกิเลส ความที่มีกิเลสเป็นการเห็นแก่ตัว แต่ถ้าคนที่เขามีจุดยืนของเขาไม่ใช่เห็นแก่ตัว แต่เห็นแก่ส่วนรวม ความเห็นแก่ส่วนรวมนี้ก็ต้องยืนในหลักการ หลักการนี้ทุกคนต้องมี แต่หลักการนั้นถูกหรือผิด เห็นไหม ถึงว่าเป็นความจริงใจ

คุณในการประพฤติปฏิบัติ ในการทำสมาธิ ตกภวังค์นะ นี่เวลาตกภวังค์ไปก็นึกว่าเป็นสมาธินะ เวลาดับหายไปเลย แล้วรู้สึกตัวตอนจะออกจะลุกจากสมาธินี้ภวังค์ ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย แต่มันก็เป็นความเข้าใจผิดว่าอันนี้เป็นสมาธิ อันนี้เป็นสมาธิ มันตกภวังค์ไปเป็นพรหมลูกฟักมันยังไม่รู้ตัวมันเลย แล้วถ้าการแก้ไขเข้ามา นี่แก้ไขให้มาเป็นสัมมา มิจลสมาธิ สัมมาสมาธิ แล้วปฏิบัติกันอยู่นี้เป็นสัมมาหรือเป็นมิจลละ? เป็นสัมมาหรือเป็นมิจลมันก็อยู่ที่ตัวเรานี้เรารู้

อาหารที่เรากินเข้าไป ถ้ามันเป็นประโยชน์กับร่างกาย ร่างกายจะแข็งแรง ร่างกายจะเจริญเติบโตขึ้นมา ถ้ามันเป็นสารพิษขึ้นมา นะ ต่อไปพอโตขึ้นมาแล้วมันก็เป็นเนื้อร้าย เป็นมะเร็ง เป็นต่างๆ ในร่างกายของเรา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำสมาธิทำไมมันไม่มีกำลังของมัน? ทำไมมันยกขึ้นวิปัสสนาไม่ได้? ทำไมมันไม่มีฐานของมัน? ทำไมไม่มีเอกัคคตารมณ์จิตเป็นหนึ่ง จิตนี้ตั้งมั่น จิตนี้คือพลังงาน เหมือนเงิน เราสะสมเงินไว้ สะสมเงินไว้จนสิ้นเซฟสิ้นไห้ออกมา จนสิ้นบ้านออกมา เราไม่เห็นว่าเป็นเงินสิ้นบ้านออกมา เงินนี้สิ้นออกจากหน้าต่าง สิ้นออกมาเลยเป็นเพราะอะไร? เพราะสมาธิมันเข้มแข็งขึ้นมาไง แต่นี้สะสมกันไป สะสมเงินเข้าไป เงินไม่มีสัทธา เงินหายไปหมดเลย ถมไว้ในบ้านก็ไม่เห็นเลย เป็นภวังค์ไง ถ้าภวังค์นะ เป็นภวังค์ขึ้นมา ในบ้านเรา ในเกาะก็ไม่มีตั้งคั้นนะ สะสมก็ไม่มีตั้งคั้น เพราะอะไร? เพราะมันเป็นนามธรรม มันจับต้องไม่ได้ มันไม่มีสติ

นี่มิจา-สัมมาเป็นแบบนี้ แม้แต่เป็นมิจาสมาธิก็ยังเข้าใจว่าเป็นสัมมาเลย เพราะอะไร? เพราะความเห็นผิด นี่ความจริงเป็นอย่างนี้ แล้วเราทำไปมันก็ไม่มีสิ่งใด กลวงหมดคนะ ไม่มีสิ่งใดเป็นหลักเป็นเกณฑ์เลย แต่ถ้าเป็นสัมมา เห็นไหม มันจะมีพลังงานของมันขึ้นมา สิ่งที่เป็นพลังงานของมัน มันจะมีความสุขของมันขึ้นมา แล้วสิ่งนี้มันจับต้องได้ เพราะอะไร? เพราะมีสติ ใง นี่ว่านามธรรม จิตจับต้องไม่ได้ จับต้องไม่ได้ ถ้าจับต้องไม่ได้ สมาธิเกิดขึ้นมาได้อย่างไร? เวลาเกิดเป็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ มันแคไหนของมัน? ขอบเขตมันแคไหน? ทำไมเขาสื่อความหมายกันได้ล่ะ?

ถ้าสื่อความหมายไม่ได้ ขอบเขตมันเหมือนวัดได้ ชั่งตวงได้ไง วัดได้ ชั่งตวงได้ นี่สภาวะของใจนะ ขนาดว่าสภาวะของใจ ใจนี้ถมไม่เต็มๆ แต่เวลาเข้าไปถึงที่สุดมันทำได้ ถ้าถมไม่เต็ม จับต้องไม่ได้ แล้วมันวิปัสสนาอย่างไร? มันทักเผลออย่างไร? เกล็ดอยู่ตรงไหนของหัวใจ? แล้วทำลายเผลออย่างไร? นี่มรรคญาณมันเกิดสภาวะแบบนี้ ถ้าเป็นสัมมา แม้แต่ความเป็นไปของใจของธรรมะก็เป็นแบบนี้ ความเป็นไปของโลกก็เป็นเหมือนกัน ความเป็นไปของโลก เห็นไหม เพียงแต่ว่ามันเป็นสมบัติของโลก

สมบัติข้างนอก สมบัติของโลก สมบัติของโลกสมบัติผลัดกันชม ใครมีปัญญามาก ใครมีต่างๆ ก็เอาสิ่งนี้เป็นสมบัติของตัวเอง โทษนะ ชั่วคราว ชั่วคราวทั้งนั้นเลย เพราะเป็นสมบัติโลก ไม่ใช่สมบัติเรา เราแค่อาศัยมัน แต่เพราะว่าเราคิดแต่เราจะอาศัยมันในอายุขัยของเรา ๑๐๐ ปี แต่เวลาเราดับขันธไปแล้ว จิตที่มันไปเกิดตาย มันไม่มีที่สิ้นสุด ผลต่างขนาดไหน แต่สติยังได้ไหม? คิดได้ไหม? คิดเป็นไหมว่าอะไรเป็นประโยชน์ อะไรเป็นโทษ

พวกเราเกิดมามีโอกาส ๑๐๐ ปีของเรา เราจะสร้างประโยชน์ของเรา จะทุกข์จะยากนะ เราจะไม่มีเงินเหมือนเขา เราจะไม่มีสถานะเหมือนเขา แต่เราทำคุณงามความดีของเรา ความลับไม่มีในโลก จิตนี้เป็นจิตที่ทำคุณงามความดี เราจะตัดดวงแต่สิ่งที่เป็นคุณงามความดีของเรา เพื่ออะไร? เพื่อสัตว์โลกมีความสุขจากเรา เราป้องกันลูกหลานเราไม่ให้ไปเกิดภาวะที่เดือดร้อนขึ้นมา เราเป็นคนเสียสละในการกระทบกระเทือนกับเรา เราเสียสละจากกระแสที่เราโดนเบียดเบียนขึ้นมา สิ่งนี้เรายอมเสียสละ เห็นไหม

เราไม่ได้เหมือนเขา เราไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่เหมือนเขา เราไม่มีทรัพย์สินเงินทองเหมือนเขา แต่เราได้บุญกุศลของเราไป ในช่วง ๑๐๐ ปีนี้เราลำบาก เราทุกข์ยาก ทุกข์ยากแต่เราภูมิใจทำ เพราะอะไร? เพราะเราเป็นคนจริง เราจริง เราถึงเรื่องของโลก แล้วเราสละสภาวะแบบนี้ เราตายไป เราตายไปมันก็สะสมขึ้นมา แล้วถ้ามาเกิดใหม่ เกิดใหม่จิตมันก็พัฒนาขึ้นมา เป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ จิตที่ได้อธิษฐานมา เวลาเกิดขึ้นมามันจะมีความมั่นคงมาก

คู่มืออย่างพระโพธิสัตว์ เห็นไหม เป็นเดมิย์ไป เชื่อคน เชื่อคนยังไม่สะท้อนเลย เพราะอะไร? เพราะจิตใจมันคงมาก ความที่จิตใจมันคงเพราะอะไร? เพราะการสะสมที่เราทำกันอยู่ที่นี่ เราเกิดมาแล้วเรามีโอกาส เราจริง เราทำจริงจากธรรมที่ครูบาอาจารย์ของเรา มา เวลาครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่าในเขานะ เวลามันจะตายขึ้นมา สละตายๆ สละตายทำไม?

คนเราจะตายมันก็ต้องแก้ไขให้เราใช้ชีวิตรอดดี แต่เราจะชำระกิเลส เวลามันจะตายขึ้นมา ก็ไม่สน อะไรตายก่อน? ขอความตายก่อน สละตายๆ ขึ้นมา ท่านถึงได้เป็นธรรมมาสอนพวกเรานี้ไง แล้วเรามีครูบาอาจารย์เป็นอย่างนี้ เป็นผู้ชี้แนะอย่างนี้ แล้วเราจะหวั่นไหวไปทำไม? นี้มีคนที่กล้าด้วย เป็นคนจริงด้วย แล้วคนจริงชี้แนะเราด้วย เราต้องภูมิใจในการเกิดของเรา เอวัง